

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-03-23

Vår referens

Caroline Möncke Almberg

Stadsjurist

caroline.monckealmberg@malmö.se

Nämndinitiativ Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) om att stoppa pedofiler i kommunal verksamhet - inför en visselblåsarfunktion för barn och unga STK-2026-427

Sammanfattning

Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) har inkommit med ett nämndinitiativ med förslag att ge stadskontoret i uppdrag att inrätta en visselblåsarfunktion särskilt anpassad för barn och unga i Malmö stads verksamheter.

Stadskontoret förordar, med skäl som anges i ärendet, att initiativet ska avslås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen avslår nämndinitiativ från Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) om att stoppa pedofiler i kommunal verksamhet – inför en visselblåsarfunktion för barn och unga.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) om att stoppa pedofiler i kommunal verksamhet - inför en visselblåsarfunktion för barn och unga
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260330 Nämndsinitiativ Helena Nanna (M) och Håkan Fäldt (M) Stoppa pedofiler i kommunal verksamhet – inför en visselblåsarfunktion för barn och unga.

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-03-30

Kommunstyrelsen 2026-04-01

Ärendet

Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) har inkommit med ett nämndinitiativ med förslag att ge stadskontoret i uppdrag att inrätta en visselblåsarfunktion särskilt anpassad för barn och unga i Malmö stads verksamheter.

Förslaget:

Initiativtagarna föreslår att stadskontoret ges i uppdrag att inrätta en visselblåsarfunktion särskilt anpassad för barn och unga i Malmö stads verksamheter i syfte att förebygga, upptäcka och motverka sexualbrott mot barn, olämpligt beteende mot barn och andra former av gränsöverskridande beteende från vuxna.

Visselblåsarfunktionen ska omfatta samtliga verksamheter där barn och unga vistas eller är placerade, däribland skola, förskola, HVB-verksamhet, familjehemsvård och LSS-boende. Vidare ska stadskontoret ges i uppdrag att tillse att alla barn och elever får åldersanpassad information om funktionen samt om hur den kan användas anonymt och på ett tryggt och säkert sätt.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret prövar inledningsvis om inrättande av en visselblåsarfunktion för barn och unga i Malmö stad kan beslutas av kommunstyrelsen till följd av ett initiativärende eller om det är en fråga av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen som ska beslutas av kommunfullmäktige enligt de grunder som anges i kommunallagen.

När det gäller initiativärenden i nämnd, i Malmö stad kallade nämndinitiativ, är detta en möjlighet enligt vilken varje ledamot i en nämnd får väcka ärenden i nämnden (4 kap. 20 § kommunallagen). Rent allmänt gäller att sådana initiativ endast bör väckas i frågor som kräver en viss utredning men som inte är av större vikt för hela kommunen. Det kan exempelvis vara uppdrag till nämnden att ta fram nya riktlinjer i ett visst ärende eller att utreda en fråga inom nämndens verksamhetsområde. Ärendet bör således röra en angelägenhet som den aktuella nämnden ansvarar för och där ärendet efter beredning av nämndens förvaltning kan beslutas av nämnden.

Den visselblåsarfunktion som nu föreslås är inte lagstadgad, men lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden, visselblåsarlagen, kan tjäna som vägledning när man tittar på föreliggande förslag om att inrätta en visselblåsarfunktion för barn och unga.

Malmö stads visselblåsarfunktion inrättades i juli 2022 efter beslut i kommunfullmäktige den 28 oktober 2021. Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att ansvara för utformningen av visselblåsarfunktionen i enlighet med visselblåsarlagen. Kommunstyrelsen har som särskild uppgift att ansvara för Malmö stads visselblåsarfunktion, vilket följer av 3 § i kommunstyrelsens reglemente. Visselblåsarfunktionen omfattar samtliga nämnder och helägda bolag.

Förfarandet i nämnda ärende pekar på att det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om inrättande av en visselblåsarfunktion för barn och unga.

Därutöver finns det ett antal överväganden som kan bli aktuella utifrån övrig lagstiftning.

I samband med införandet av visselblåsarlagen 2022 infördes ett antal sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, som skyddar både identiteten avseende fysiska och juridiska personer samt utredningen i visselblåsarärenden, jämför 32 kap. 3 b § och 17 kap. 3 b § OSL.

Inrättandet av en visselblåsarfunktion för barn och unga i syfte att ge ett bättre skydd åt målgruppen skulle kräva motsvarande sekretessbestämmelser för att kunna ge relevant skydd. För att överlämna sekretessbelagd information mellan myndigheter krävs det även en sekretessbrytande bestämmelse, likt uppgiftsskyldigheten i 10 kap. 28 § OSL som tillsammans med bestämmelsen i 5 kap. 10 § visselblåsarlagen möjliggör överlämning av uppgifter.

Utöver de uppenbara sekretesshinder som nämnts skulle inrättandet även kräva en omfattande utredning av hur en sådan funktion förhåller sig till annan lagstiftning såsom socialtjänstlagen eller skollagstiftningen. Ett antal lagändringar skulle därför sannolikt aktualiseras, vilket inte ligger inom ramen för stadskontorets mandat och uppdrag att utreda.

Förslaget skulle även behöva skickas på remiss till berörda nämnder och helägda bolag.

Sammantaget är stadskontorets bedömning att det inte faller under kommunstyrelsens mandat att besluta om inrättandet av en visselblåsarfunktion för barn och unga.

Mot bakgrund av detta föreslår stadskontoret att kommunstyrelsen avslår nämndinitiativet.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Jonas Rosenkvist Avdelningschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör